

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRESSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MÍTJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranger, 2'50

Inauguració del monument à n' en Frederich Soler

Dimecres al matí, ab assistència de les autoritats, representació de la família, comissions, coros, premsa y personalitats distingidas, tingué lloc l'acte de la inauguració del monument que al immortal creador del Teatre de la terra ha elevat l'admiració dels seus conciutadans.

La present fotografia reproduueix el moment en que, entre les aclamacions del poble, que omplia l'antich Pla de les Comedias, quedà descoberta la estatua del gran Serafí Pitarra.

LA SENMANA

ULLADA POLÍTICA

No ha existit mai un govern més inconsistent que l'actual: sembla un plat de sopas: tot se n'ha anat en such.

Si no l'han llençat es per pura necessitat de les circumstàncies: per ser indispensable aprovar a tota costa això que n'duuen els pressupostos, y qu'és un galimatias del qual el país no plorarà llarg temps, tals son els aments que s'han introduït en els gastos, sense la més mínima compensació que redundi en benefici públic.

Pero reina la més escandalosa anarquia, y com el govern ja no empunya la canya del timó, tothom mana. Ja no hi ha partits sino grups y simples individualitats.

Diuen els conservadors que no permetràn qu'en el Senat se discuteixi la Lley d'Amnistia si avants no s'aproban els pressupostos. Els partidaris del impost transitori sobre ls blats, diuen lo mateix: no hi haurà Amnistia, en el Senat, si en el Congrés no se'ls deixa passar com una seda el projecte que ha de fer felís al poble ab un augment en el preu del pà. Fins en Lerroux, ha promés fer obstrucció si en el projecte de Amnistia no s'hi comprenen determinats delictes, sense considerar que l'hora de dema-

nar això era quan el projecte estava pendent de discussió en el Congrés y no avuy que's troba en el Senat.

El dia 26 no pogué'l Congrés celebrar sessió, per haver-se exigit que's contés el número de diputats presents al acte de anar-se a obrir. Y el govern, impotent, desconcertat, sense posar remey al desgabell.

Dos ministres, en Navarrerrever y en De Federico, se les van tenir tiessas, y ab una mica més van a pinyas. Y é per de tot no surgeix la crisi.

Un periódich militar ataca durament a n' en Weyler per haver adquirit sense subasta queviures y efectes destinats al primer cos d'exèrcit, per valor de 150,000 duros, sostenint que «existeix una responsabilitat grave per part del general que sens dubte cregué que podria disposar en plena pau de lo que a Cuba es probable disposés altra vegadas.» Y a pesar de tot l'aspirant al tercer entorxat no dimiteix.

En Canalejas y en Moret, qu'estaven a matar, ara's han reconciliat. Gitaneria blanca en tota regla. Y tot perque en Canalejas que fins ara es qui ha fet ballar a n' en Vega de Armijo, creu que aquest està ben llest, y aspira a pèndreli de la boca l'asquerosa y infumable burilla del poder, però donarhi las últimas pipadas, mitjansant el consentiment y l'apoyo de n' Moret.

Aquestas son les acaballes del any, les acaballes del règim, y serán també les del país si no s'arma

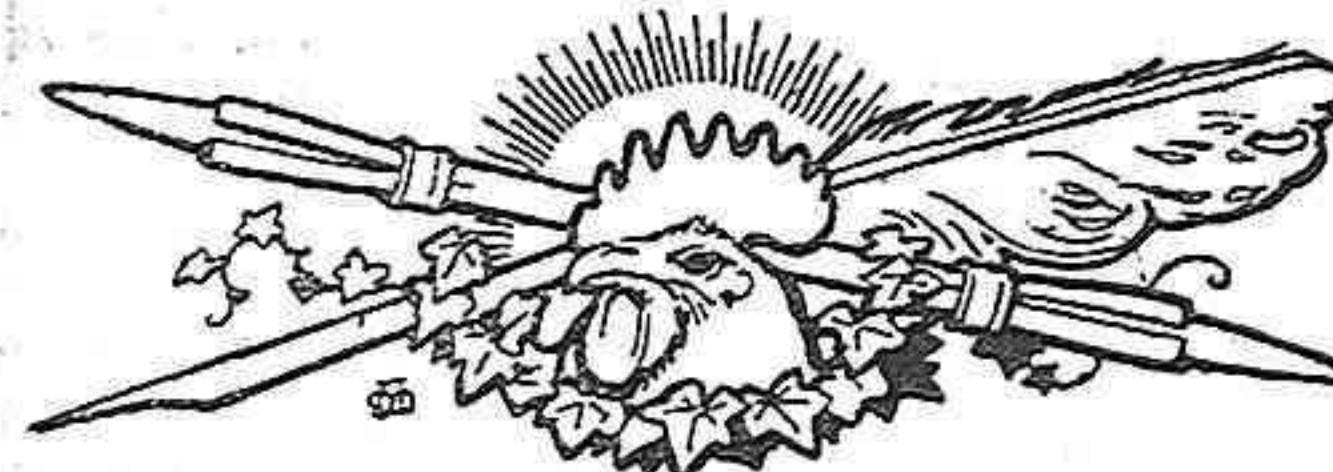
d'energia y no cuya a provehir, costi lo que costi, a la seva salvació.

En un altre lloc del present número donem compte del copo de la partida alsada pel generalissimo Moore.

Conjuntament ab aquestes fantasmagories bèl·ciques ó bufas, els clericals no cessan en la seva campanya de meetings y firmas de mensatges contra la Lley de Asociacions, encara que per lo vist no es aquest el seu objectiu, sino l' de organizar electoralment. Ells formaran al final el contingent de n' Maura. Tinguin'ho en compte els elements liberals y progressius, que constitueixen la immensa majoria del país, y organisine també solidament en sentit contrari per quan arribi l'hora de donarlos-hi la batalla.

Els únics enemicis són ells y tot lo que representan, qu'és lo anacrònic, lo passat, lo podrit, lo oprobios, lo que ja no té vida ni representació en cap país civilitzat. Si tant apoderat està l'arbre de aqueixa asquerosa pugó negra, tallemlo sense contemplacions y femme cendrà.

PPB BULLANGA

A gust dels monàrquichs

o confessém tal com ho sentim: ens agrada molt que l'Sr. Lerroux s'haja decidit al últim a exercir la seva acció política en el Parlament. A Madrid es un altre home en tots conceptes, fins en l'indumentaria. No fora ell capás de presentarse en el Congrés ab la cinta dels colors nacionals cenyint el barret de copa relluhent, com tampoc ho fara de pronunciar ali aquelles sofiamas incendiaries ab las que procura encalibrinar al seu públic de la Casa del Pueblo y mantenir l'ardiment de la kàbila anti-solidaria.

Com els comediants, procura tenir una actitud y usar un llenguatge acomodat a cada públic. A Barcelona fa de demagog; a Madrid de pare de la patria. Aquí tot ho sacrifica al fàcil aplauso de la turba; allí no té més objectiu que captar-se l'atenció, l'silenci y l'respecte del Parlament, y en especial dels elements monàrquichs. A Barcelona va de cada dia; a Madrid de les festes.

Repassin sino l'periòdich qu'ell va fundar a Barcelona ab el triple objecte de mantenir incandescent la protesta revolucionària de bogulla, de afanar en lo possible el seu poder personal sobre l'partit republicà y de donar-se a cada dos per tres els bombos més desaforats. En el número del dissapte donava compte telegràficament de las impresions qu'ell mateix diu que va produir ab el seu discurs del dia avants. Escoltemlo que val la pena:

«Ha lanzado sobre el régimen las acusaciones más formidables que se han escuchado en el Congreso español; pero las ha expuesto con un tacto tan especial, que no tuvo ocasión la presidencia para intervenir.

Con voz bien acompañada emitió los más atrevidos conceptos, siempre dentro del mayor respeto y sin que tuviera que sonar la campanilla el Sr. Canalejas.»

Ja ho veuen: per l'istil de n' Costa y en Braga en el Parlament portugués. Poden estar arxi-satisfets els exaltats de Barcelona. Així es com se fa la revolució.

Pero continuem:
«Melquides Alvarez se sentó cerca de Lerroux para escuchar bien su discurso.»

En Melquides Alvarez, el diputat republicà que segons ha dit tantas vegades *El Progreso*, ja té un peu a la monarquia... ¿Es posible que se'n torni lerrouxit?

Durante su elocuente discurso no pudo ser interrumpido por ninguna fracción de la Cámara.

En el banco azul los ministros, como atacados de estupor, se mantuvieron quietos...

...El ministro de la Gobernación y la mayoría, a su vez, tenían puestos los ojos en el rostro de los diputados catalanistas y republicanos, ganosos de examinar la impresión que les causaba Lerroux.

...La Cámara, con su silencio, parecía asentir a todas las manifestaciones del Sr. Lerroux.

...En el Salón de Conferencias y en los pasillos de la Cámara se decía que la Solidaridad estaba ya muerta, y más que muerta, hecha un pingajo.

Un pingajo! Aquest vocablo delata la ploma del propi cultiver: es una de las frases predilectas del seu escullit vocabulari.

Pero respecte a la mort de Solidaritat ¿no havíam quedat en que l' havia matada'l Sr. Morros? ¿A què, doncs, adjudicar-se'l Sr. Lerroux las humilints condicions de catxeter de la quadrilla?

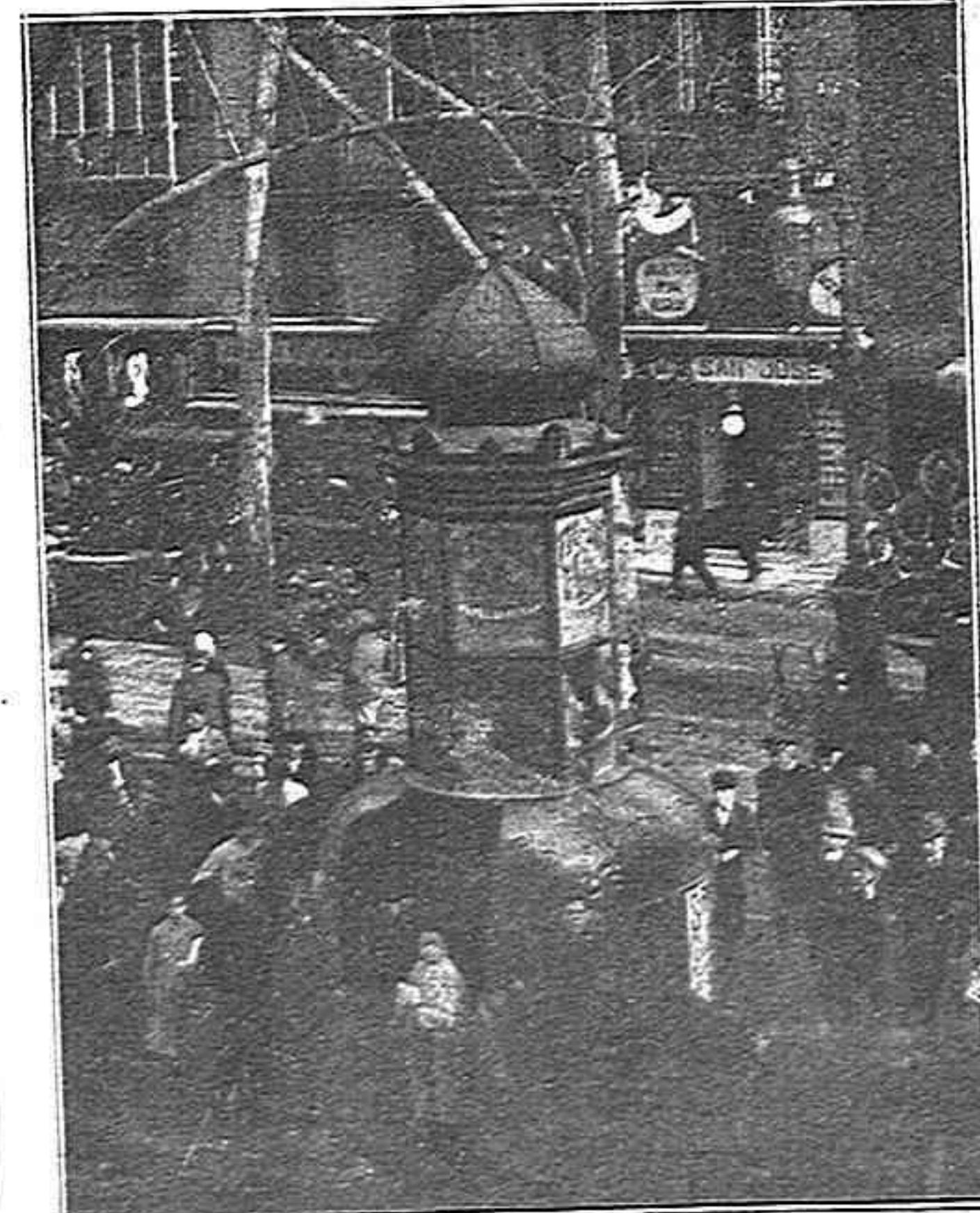
**

Mes parlem ja, per compte propi, de aquest famós discurs que va durar quatre horas. Verdaderament, si s'haqüés de amidar per la llargaria, hauríam de reconeixer que constitueix una obra excepcional. Perque fins en aquest país de la verborra no s'dona sovint el cas de oradors que tenen corda per quatre horas.

Pero hi ha que mirarlo baix un altre punt de vista: se fa necessari fixar la seva intenció y l'seu alcans.

Tothom sab que l'Sr. Lerroux després de promou-

La bomba de la rambla de las Flors

Kiosco-urinari ahont dimecres, cap al tart, revenrà una bomba, qual origen no s'ha pogut encare averiguar y que per casualitat no ocasionà més que un ferit. Es aquesta la quarta de las bombas que en aquell concorregut passeig s'han trobat en poch temps.

re entre l' partit republicà de Barcelona la gran secció del segle; després de haver anunciat una i mil vegades els seus propòsits de constituir-se jefe de la esquerra revolucionària; després de haver atacat i insultat al Sr. Salmerón; després de haver impulsat aquell insensat moviment d'indisciplina que s' posà de manifest ab la celebració de 14 meetings y ab la confecció d'un mensatge en el qual alguns desaforats pretenien pujar-se'n á las barbas del il·lustre jefe de la Unió Republicana, se'n anà á Madrid ab el propòsit ferm y decidit d' esquinçar la grua, mal hagüés de donar el gran escàndol, en plé Parlament, á la fàz del país, en presència dels partits monàrquics.

Aquest propòsit s' anava aplassant, ab no poch disgust dels impacients de Barcelona, que's frisaven y ja havíen comensat á remolejar.

— Pero quan parla en Lerroux? — preguntaven els més frenètichs.

— Deixeulo! — respondien els que passaven plassa d' estar en els secrets del seu dictador — que quan més tardí, més formidabile serà l' embestida.

Y en efecte. Repassin el seu discurs y's convençerán desde l' primer instant de que hi ha situacions poch ayrosas de las quals es impossible que un home de talent pugui sortirne bé, y molt menys encare un polític adotzenat com el Sr. Lerroux.

Solidaritat catalana es invulnerabile, desde l' punt que constitueix el terror de les oligarquies monàrquiques. Mentre aquest sentiment general del poble català mantinguí viva la protesta contra un règim de corrupcions y de vergonyes, se fa de tot punt impossible atacar-lo, sense fer ab tota evidència el joch dels governs de la monarquia. Per tal motiu la companyia del Sr. Lerroux, que no va volgut ó no va saber compendre una cosa tan senzilla, ha sigut perjudicial al partit de l' Unió Republicana, ha aumentat el desprestigi del autor de la mateixa; pero, per lo que respecta á *Solidaritat catalana* encara ha contribuït á engrandirla y vigorisarla.

¿Com, donchs, atacar en plé Congrés el moviment de *Solidaritat*, sense ensenyar el joch?

El Sr. Lerroux prou procurà amagarlo; pero no li fou possible. Per habilitarse d' enemic del règim començà fent declaracions revolucionàries; pero ja ho havé vist: sigui perque les fes molt modosas ó atenuadas, sigui perque 'ls monàrquics atenguessin al seu propi interès, las hi deixaren fer sense interròpere!, sense que ni una sola vegada la campaneta presidencial sotpeçà la seva retòrica apologia de la Revolució.

Una vegada s' hagüé agarrat al salva-vidas revolucionari, embestí de dret contra 'la Solidaritat'. No, de cap manera, que allí estava l' il·lustre Salmerón per esclarir-lo; embestí de dret contra 'l catalanisme'. Naturalment que ni l' Sr. Salmerón, ni cap altre diputat republicà havia de prendre la defensa dels catalanistes. Y contra ells exclusivament se cébat el Sr. Lerroux.

Ab idees propias? No, may: ell no n' té de idees. Ho feu ab substància rescalfada: reunint tots els textos, tots els arguments, totes las suposicions, tots els equívocs, tots els llochs comuns vertits en anteriors debats; particularisant y generalisant sense fonament; retrotrayentse á la situació del catalanisme avants del 25 de novembre de 1905, quan era una cosa molt distinta de lo qu' es avuy. El Sr. Lerroux no té altra deria que la de suscitar odis y amarratons. Pero bufa en una foguera apagada: el foc no s' encén, y en canvi la cendra li salta als ulls y'l cega.

La fetxa del 25 de novembre á n' en Lerroux no li inspirà altra manifestació que l' desaterrat article *El alma en los labios*. En canvi aquells successos incalificables operaren una transformació radical en el modo de sentir y pensar de Catalunya entera. Desde llavors s' ha anat elaborant una fonda transformació en l' esperit català, que obligà als mateixos catalanistes á prescindir de moltes de las seves antípaticas caborias. Y si n' hi ha encare alguns que persisteixen en sustentarlas, no es just ferles patriomoni de *Solidaritat catalana*, quals fins y propòsits no s' enclouen dintre de cap dogma tancat, com á emanats que son de un moviment de caràcter social, en el qual hi caben y hi poden conviure avuy tots els catalans, y un altre dia tots els espanyols sense excepció.

Per això l' Sr. Lerroux procedí ab tanta malicia com insinceritat al aduir textos dels Srs. Salmerón, Junoy y Coroninas contra 'l catalanisme, per quant aquests textos se retrotrauen á una fetxa anterior al 25 de novembre de 1905, quan el catalanisme obrava pel seu propi compte, y no havia experimentat la influencia transformadora del moviment de *Solidaritat catalana*.

¿Qué dirà l' Sr. Lerroux, si avuy qu' es propietari á Madrid y amo de diversos establiments á Barcelona, li tiressim á la cara las seves manifestacions contra la propietat privada, y aquell apoteogia que tantas vegades havia repetit: «La propiedad es un robo»?

Donchs ab mes rahó 'ls Srs. Salmerón, Junoy y Coroninas poden sostener lo que avuy sostenen, sense retirar una sola paraula de lo que avants digueren. Els temps han canbiat, y á nous temps, novas actituds.

* *

De manera, que del discurs de las quatre horas no n' queda res mes que una nova demostració de la impotència del Sr. Lerroux, qui per mes que fasen, tan mal situat està, no podrà sortir del terreno fals y sospitos que traptja. Ja fá temps que vé d'hens que pera desgabellar el moviment de *Solidaritat catalana*, las oligarquies monàrquiques contan ab ell. En la sessió del Congrés varen casi proclamarlo á las claras.

Diputats monàrquics, prescindint de lo que havia dit sobre la revolució, foren els únichs que l' felicitaren. Ni un sol republicà s' cregué obligat á ferho.

Y á major abundant, en el telegrama bombastic de *El Progreso*, s' enumeraven els periódichs de Madrid que mes elogiavien al Sr. Lerroux. ¿Quins son aquests periódichs? *El Heraldo*, *La Epoca*, *La Correspondencia de España*, *El Correo*... tots monàrquics.

Ara sols falta que 'ls elements rrrradicals de Barcelona, els encalabrinats, els treméndos, els que no deixan celebrar en pau cap acte republicà solidari,

fassin coro ab els seus aplausos als elogis que al Sr. Lerroux ha dedicat la premsa de S. M.

P. K.

El país de Xauxa

El poble espanyol se pinta al víu ell mateix, cada any el dia en que s' extren la Rifa de Nadal. Desde bon matí una frisana l'inverteix, y s'agita y's debat frenèticament com si's figura tocar ab las mans la nostra gran fortuna. Està á punt d'eixir un número del bombo, y no hi ha ningú que no s' imagini que aquell número serà el seu.

El bombo dels números té més prestigi que l' altar y el trono. La prova està en que á Espanya hi ha catòlics y incrèduls; monàrquics y enemis de la monarquia, y en canvi no hi ha un sol espanyol, pensi com pensi en política y en religió, qu' en més ó menos grau no tenti la sort, en aquest joch d' etzar, qu' es el verdader «Peleulo al pobre Peret», del pobre poble. Tots, del primer al últim, li rendeixen fervent adoració y l' alimentan ab els seus diners.

Y son originals las escenes á que dona lloc la gran rifada. Aquest any, mentre s' anaven extrayent els números, el concurs atapahit en el local hont s' efectuava la operació, aplaudida ó xiulava, segons las sorts cayguessin á Madrid ó á las Províncies. Vels'hi aquí un rasgo de centralisme ben significatiu.

La primera sort va anar á caure á Alicant, la terra clàssica dels turrons. Y ja tenen á Espanya entera ab els ulls fits sobre la ciutat afortunada, inquirint com s' han distribuït els milions del premi. Aquest espectacle s' reproduïx cada any. No hi ha res que interessi tant com averiguar qui son els agraciats, en què s' ocupan, quina posició social tenen, y lo que han dit al enterarse de que 'ls havia tocat la ganga.

Poden els governants fer tots els disbarats que vulguin: el poble no s' occupa d' ells, mentre tingui l' entreteniment, de primer copdicio y després xismogràfic, de la Loteria.

A Barcelona ens hem hagut de contentar ab la segona sort. Menos mal. Desde l' primer moment se va saber que cinquè dècims del número premiat havian anat á caure al carrer de Fonollar. Qui havia de pensar-ho! En un carreró tan estret y de poch tránsit... Pero la sort es cega y cau allà hont cau. Díxols qui pot aixecarla!

Aquesta vegada ha sigut un sabater que, á pesar del seu ofici, no podrà dir que sigui un home de pega. Y com si la segona sort s' hagüés proposat anar calçada, don dels cinquè dècims el sabater va cedirlos á un espadenyer. Ja tenen els artísters un símbol característich pera representar á la fortuna á Barcelona: haurán de ferho posantli una sabata á un peu y al altre una espadanya.

Entre la munio dels favorescuts ab participacions més ó menos importants, s' hi conta una pobra dona que, per no poder pagar el lloguer del pis, li anavan a tirar els trastos al carrer. El seu home estava tan alegre, que asseguraven va dir: — Jo no menjaré fins á cobrar la participació que'm correspon.

Aprenquin els espanyols en aquest exemple, y abstinguisse de menjar, fins que 'ls hi toqui la loteria.

Al cap-de-vall potser ho tindrán que fer encare que no vulguin.

* *

Precisament aquest any han coincidit ab l' estracció de la rifa de Nadal, dos fets tan significatius com els següents:

Primer: la presentació á las Corts de un projecte de Lley estableint un dret tranzitori sobre la introducció dels blats y las farinás. Obra ha sigut aquesta sugerida per algunes diputats y senadors de las regions castellanas al ministre de las sis erres, que l' ha acceptada de bonas á primeras, sense procedir á cap estudi previ, sense consultar cap dato, al sol y tñich objecte de afavorir no ja als infelissos agricultors de aquella terra, sino als insaciabiles acaparadors. El Sr. Navarroreverter, ministre espanyola xupadora de la riquesa nacional, ha volgut que 'ls usurers treguessin la rifa, sense necessitat de pendre bitllet.

Y el poble espanyol, que ja pagava el pà més car que cap altre d' Europa, si no 'n pot menjar que badiell, que l' ayre del cel també alimenta.

Segon: l' actut adoptada pel poble traballador de Béjar. En aquella industriosa ciutat la miseria ha arribat fins á tal grau, la crisi es tan intensa, la convicció de que la cosa no té remey s' ha apoderat fins á tal extrem del esperit dels seus habitants, que no han trobat millor sortida als seus apurós que emigrar en massa. Al efecte han practicat gestions ab algunes Repùblics americanas, y fins ara la que 'ls hi fà condicions més acceptables es Nicaragua. El poder executiu de questa República els ofereix trasladarlos allí de franch y proporcionant-los hi tots els medis adequats pera que la industria morta á Béjar pugui ressucitar en aquell pais.

A la emigració individual succeixen, donchs, la colectiva. Pobles enters son los que van á ser traslladats per almyona y á presentar-se com á mendicants en aquella Amèrica qu' Espanya va descubrir y colonizar.

Y el govern tan tranquil, sense inmutarse, blasfemant de que fa patria, y sempre á punt de castigar terriblement ab l' aplicació de lleys excepcionals als escriptors que s' atreveixen á posar en solfa la seva obra... Perque s' han arribat á creure que la patria son ells. Y casi tenen rabó, si 's considera que tot lo dolent s' ho tiran á la esquina y tot lo bo y sustanciós al ventre.

¡Pobla Espanya! En aqueixa eterna rifada de desventures ella pot ben dir que sempre treu la grossa.

P. DEL O.

Salmerón y la Solidaritat

A un periódich tortosí, *Vida Nueva*, l' Sr. Salmerón va afavorirlo ab el següent escrit:

«En la Solidaritat Catalana se envuelve un conjunto de problemes que son por su propia naturaleza é indele, problemes nacionales. Aunque salida de Barcelona en forma, pudiéramos decir, de verdadera misión de regeneración de Espanya, en que lleva la voz Cataluña, por haber tenido el honor de tomar esa iniciativa, y cuando esa misión vaya á las distintas regiones de Espanya, en éstas se arraigará la representación de este amplio espíritu que el movimiento de Solidaridad Catalana entra, para que la patria se reconstituya recogiendo todos los elementos que pueden y deben convivir, desde aquellos que pueden prestar su concurso, en lo que de sano todavía la tradición conserva, á aquella obra nueva que ha de producir la reconstitución de Espanya, á aquellos intereses en los cuales el espíritu moderno hace que los pueblos se desenvuelvan sobre la base de la democracia, sobre la base—no rechaceis la palabra—de un alto espíritu que el movimiento de Solidaridad Catalana entra.

» N. SALMERÓN.

Madrid 1906.

Y bé què? Ens ho hem de pendre en serio ó en bromà? Vels'hi aquí una cosa que no sabem pel clar.

Se tracta de una vintena d' homes armats y emboynats que donan fe de vida causant algunas desfases en la línia ferrea de Tarragona, prop de Martorell, y que després pel cantó del Bruch s' encaminan á la Segarra. Un cop á Rajadell se fican á una masia titulada *Torre del Forn*, s' entaulan y'posan á dinar tranquilament. Centinelles ni vigilancia, per mafregas.

Ja 'ls tenim al *Forn*.

En això un tinent de la guardia civil, ab nou homes y un cabó s' presentan á desenformarlos. Com se veu, son no més onze contra vint.

Y dels onze únicament dos, el tinent y un guardia, entrant en la casa, s' enfilan escals amunt, pican de mans com qui crida al mosso... y surt de dintrá á veure qui demana, nada menos que 'l generalissí Guillém Moore, capitost de la banda. Dos revòlters s' encaran, el del generalissí y 'l del tinent, pero no son las armas sino las bocas las que 's dispara.

— Doneuvos presos! — crida 'l tinent. Tinch la casa rodejada y no s' escaparà una rata.

Y 'l generalissí s' entrega, y cridanlos de un á un, va entregant successivament á tot el seu personal, compost de gent de diferents professions y oficis, comerciants, mestres de casas, fusters, un estudiant, un sastre, un jornaler, un pagés, un carnicer, un guarnicioner, un sabater, etc., en sa major part veïnat de Barcelona.

Ah! Hi havia també un fill del generalissí y un mossén, encare que aquest sense sotana, pero portant una tercera y un breviari, per alló de «A Dios rogando y al próximo liberal escabechando».

Efectuada l' entrega, jalal de Rajadell á Manresa en furgó; de Manresa á Barcelona en wago: y un cop aquí cap al quartel del carrer de Casp, y per últim á la Celular.

Y per ara... «aquí dió fin el sainete.»

* *

¿Qué significa tot això?

Que 'ls carlins ab el temps s' han dissipat molt, ó que no son carlins ni tots els que ho semblan, ni tots els que se 'n diuen.

En el primer concepte, que tener que veure 'ls de avuy, que 'ls tiran al camp com qui va á fer una fontada, y' dejan amarrar com conills al cau, ab aquells altres del temps del cabecilla Castells, que durant mesos y mesos burlaren la persecució combinada de las columnas y sigueren l' encetall de la guerra civil passada?

Baix el segon punt de vista, atesa la facilitat ab que segueixen al rabadá, que 'ls entraga als seus perseguidors, més que homes semblan xays.

Sigui lo que 's vulgi, es lo cert y positiu, que 'l generalissí Moore, á qui la direcció civil del partit ja havia excomunicat, en la present ocasió s' ha coronat d' aufabrega.

J.

BATALLADAS

L a vigilia de Nadal fou trobada una bomba en la escala de una casa de la Rambla de las Flors. Era de ferro-colat y pesava 17 kilos.

Fou traslladada al quartell de Sant Felip Neri, d' allí al del carrer de Sadurní, després a las Dressanás y per fi al Camp de la Bota. De manera que moué passegada que un senyor dels que van al Parch en cotxe, per las firas de Sant Tomás. Se va fer explotar y resultà qu' estava plena de pólvora y altres substàncies.

* *

El dia de Sant Esteve, cap al tart, no explotà una junt al orinador de la Rambla de las Flors, que ja casi se'n haurá de dir Rambla de las Bombas.

Gran pànic y un ferit, un pobre home de Fabara, que 'n sortí ab el peu completament destrossat

La imputació ab que 's realitzan aquests salvatges atentats, ens obliga á preguntar: «Ahont tenen els ulls els Argos de la carrilleria?»

La regatejada amnistía, migrada y escanyolida, signé per fi aprobada en el Congrés, després de un magistral discurs de 'n Salmerón, que cantá las quaranta al govern y las vuytanta al reaccionari Maura.

Pero en el Senat, per obra dels conservadors, quedà empantanegada, en el propòsit de discutirla després que signé aprobats els pressupostos.

«Prosperitat? Aixís ho esperém.

De totas maneras, tal es ella, y tant l' han fet gruar, que podr

OLESA DE MONTSEBBAT, 25 de desembre

El dilluns 24 se celebrà la Junta municipal per aprovar els pressupostos á las set del vespre, hora intempesiva, en la que los trabajadors surten de la fàbrica y los regidors que hi treballan no poden assistir á la sessió ab puntualitat. —Ja al aprobarse los pressupostos se celebrà la sessió á las deu del matí; pero á pessar de aquests procediments baldiñescos los regidors van assitir-hi y el públic no hi vár faltar.

En la sessió del dilluns se posá de manifest l'estat precar del municipi, y no per part de qui té la obligació imprescindible de donarne compte, sino per boca del vocal associat Sr. Cassas, qui vár presentar un vot particular, al qual s'hi adheriren el vocal associat Sr. Campanyá y los regidors Srs. Carreras y Astor. Segons dats certificats que el Sr. Cassas produí, l'municipi deu la cantitat enorme de 29,000 duros. D'ella, 63,800 pesetas de deute corresponden á l'administració del actual arcalde Sr. Margarit, que la població olesana, en castic, á la seva apatia, fa ja nou anys que l'ha de sufrir. Els que durant tan temps desgoberen y desadministren la vila de Olesa poden reventar d'orgull, demanant que los hi repeixeixin aquella copla que li's cantava en temps mes ditxosos:

«Brindemos con alegría

nuestra sociedad coral:
triunfo tendrá en su dia
el Círculo democrático liberal.»

Versos casi tan dolents com l'administració d'aquells en loor dels quals eran cantats. Ja l'heu tingut el triunfo deixant á la vila endeudada fins al coll. Y que vajin brindant, qu'encaire's podrían fer mes dues.

GINESTAR, 18 de desembre

En aquest poble tenim un sabatassas negre que 'l dia 10 de aquest mes va sortir á recollir firmas del poble y va ser el cas que se'n va anar á l'Església de noys y noyes, segafants per la mà y fentlos estampar la seva firma y le dels seus pares. Al fill de un ateo li pregunté com se deya y li respondé que's deya Universal, y semblant al sabatassas que aquest nom no servia, li va fer posar el nom de son pare que's diu Joan.

Ab tal motiu hi ha hagut una gran xiulada y crits de morir els lladres de firmas y visca la República!

Aixó passà el mateix dia 10 al vespre al sortir el mosén de una casa rica cercunda. Una multitud de públic l'esperava al carrer.

SANT QUINTÍ DE MEDIONA, 23 de desembre

El calvo del nostre poble ens ha fet venir aquest any pel novenari un de aquells que quan plou portan la caputxa posada, per dirigir als seus llançats la paraula de Deu.

En els primers sermons las emprengué fort contra les mares què acompanyaven sus filles al ball y no vestian el color dels seus hàbits,

Després volgué fer un resum de Igualtat, Llibertat y Fraternitat, pero en tant mala sombra que feya riure de fàstich.

1906

(ENTRE UN LLIMPIABOTOS Y UN MUNICIPAL)

—Ja n' tenim un altre, Xanxas.
—Otro qué?

—Un any més al sach.

—Pues ahí me las den todas!

Lo qu'es eso de los anys

sí que poco me preocupa.

—Qué 'ns imports, al cap-de-vall,

el saltar de un any al otro?

Si no fuese el almanach,

que estos días nos advierte,

vés si lo sabriam més

que del rahim de la vida

hemos comido otro gra.

—Bé, bé, de tots modos, Xanxas,

confesséu que fé aquest salt

sempre es cosa que impressiona.

!Un any més! !Un pas donat

cap á la mort!

—Vamos, vamos,

chira full y muda el cant,

que con ese desafin.

—Senyal que us haurá probat.

—El que? !L'any! Como los otros.

Para un trist municipal

la funció siempre es la misma:

dots pasos hacia allá,

dots hacia aquí... y al relevo.

—Es dir que no s'hi ha notat

ab el cambi de lloritos?
—¿Hablas de los concejals?
Te lo churo... por quien quieras,
por San Pedro Regalat,
qu'es el patron de mi pueblo;
lo mismo marchamos mal
hoy que portan la batuta
unos cuantos exaltats,
que cuando los amos eran
la chent sensata. ¿No sabes
lo que se dice de los sastres?
De rechidors mudarás;
pero hallar hombres que lleven
las coses de la ciudad
como convindrà al públic,
no te lo imachines may...

—De manera que aquest any...

—Como los otros, criatura!

—¿Que no lo has vist?

—¡Oh! Llimpiant,

jo no veig més que sabatas.

—Pues yo en Casa la Ciudad
tampoco veo otra cosa.

—¿Qué han hecho en resum, vejam?

—En dónde está todo aquello
que al entrá en la Casa Gran

con tanto bomba anunciaron?

—Han llegado á començar
la prometida reforma?

—Han embrerat el pa?

—¿Nos han traído más agua?

—Han dado más brill al gas?

—Han escombrat gayres calles?

—Han sanechat la ciutat?

—Han hecho que los queviures
sean lechitims y sans?

—¡No!... De lo que se han cuidado
es de hacer discursos llarchs,

aumentar el presupuesto,

divertirse, y colocar

en la menchedora pública

á todos sus paniguats...

y á Barcelona, i que un rayo

la parta!

—Vamos, igual

que los senyors de Madrid,

—¡Chusta!

Poca diferencia habrá

entre los nuestros y aquellos.

Cada qual en el seu camp,

hace todo lo que pueden

para que la Humanitat

vaya pitchor cada dia.

Su táctica es muy semblant:

al puchars, molts promeses;

pero una vez enfils,

ni se acuerdan de lo dicho

ni tienen otros ideals

que darse pisto, chalarse

y ver si pueden medrar

á las costellas del pueblo

que les dió el voto.

—Total,

que això es un bullit.

—Y gordo;

tan gordo, que crech que ya

no tiene adob.

—Així, Xanxas,

potser lo més encertat

serà tirars'ho á la esquina.

—Claro! Es lo que dice cada any

al hacer balans. El mundo

es un sarau. Som al ball,

y hemos de ballar.

—Donchs /uva!

—A seguir giravoltant!

—Jo cridant el pio... pio;

vos, dotze passos avall

y dotze amunt.

—Y buscando

dónde fa sol.

—Ben pensat!

C. GUMÀ

teig de Nadal, y encare està tothom parlant del mateix assumpt.

Menjém rifa per esmorzar, per dinar, per brenar, per sopar... y sempre que, sigui l' hora que sigui, tenim ganas de prendre alguna cosa.

El fret, la qüestió d'Africa, la bomba de la rambla de las Flors, l'actitud del clero francès... què val ni què significa tot això comparat ab l'interès immens que 'ls incidents de la rifa de Madrid inspiran al públic?

—Ja se sab ahont ha anat la primera? ¿Se tenen tots els detalls de la distribució de la segona? ¿La tercera, ahont ha cayut? ¿Y la quarta? ¿Y la quinta?...

Per una incomprendible aberració que cap persona seria s'explica, la premsa, qu'es qui en primer terme haurà de combatre aquesta immoralitat, es la qui més emprenyo mostra en jalear y aumentar las proporcions de la novel·la del últim sorteig.

Es lo que 'ls directors dels diaris segurament deuen dirse:

—Ja que 'ls pobres lectores no han tingut la satisfacció de pessigar cap premi dels importants, consolémos al menos y entretenimlos explicantlos ahont han cayut y com y de quina manera ha sucedit la cosa.

Hi ha descripcions que aturdeixen pel seu luxo de detalls y la augusta magestat que en el discurs campea.

—La imensa, la grandiosa, la colossal primera d'un periódic—ha anat á parar á la coquetona ciutat d'Alicant. ¡Qué bé li haurà cayut á la sirena del Mediterrani el regi collarat de sis milions de pesetas ab que la sort caprichosa l' obsequià!

—Se pintaria ab més delicats tons el naixement d'una princesa ó la inesperada aparició d'una estrella ab què?

Un correspolson, fent funcionar el telégrafo durante un' hora seguida, comunica al seu diari la relació exacta de la vida y miracles del número 34,746, desde que silencios y modest va presentarse á Alicant, fins que, en tot l'esplendor de la seva gloria, enlluhernà el món ab els seus contorns admirables.

—El bitllet premiat ab la grossa—dú—arribà aquí el 26 de Novembre. El dia era trist y melancòlic, y 'l lotero, al penjarlo al escaparate del seu establecimiento, á la part esquerra del vidre, ni remotament sospità l'alt destino que l'atzar li reservava.

—Fins tres dies després de la seva arribada—segueix diuent l'actiu correspolson—no hi hagué ningú que's fixés en ell. El dia 29, dijous per més senyals, va entrar á l'administració de loterías un subiecte de mitja edat, ab barret tou y pantalón de quadros, demanant un décim del sorteig de Nadal.

—«Vol aquest?—li digué el lotero, senyalant-li el número 34,746 que al aparador penjava.

—El comprador inclinà el cap ab posat de disgust y ja n'anava á escullir un altre, quan decidint de repetir: —Sí—va exclamar:—dónquim aquest. Me sembla que ha de treure...

—Y per aquest istil, no'n vulguin més de descripcions detallades, minuciosas, referint ab tots els pels y senyals la escena de la venda, la cara del comprador, el posat del venedor, la classe d'enreixolat de la botiga, el número de cadiras que en ella hi hâ, el lloguer que'l lotero 'n paga mensualment...

—Arriba á tant l'afany informador de la nostra benaventurada premsa, que periódich hi ha que, no sabent ja qué explicar pera satisfacer al públic que ansiosa demana noticias referents á la rifa, acaba per omplir una plana parlant del assumpt... pero sense dirne res.

—Veix la mostra.

—Per fi á las sis de la tarde vaig poguer enrahar ab l'afoturat administrador que havia despatxat el bitllet.

—¿Es vosté el que ha venut el 9,016?—vaig preguntarli.

—Sí, señor; premiat ab la tercera, dos milions.

—¿A qui'l va vendre?

—Home... no me'n recordo.

—¿Pero no té present si va despatxarlo sencer ó dividit en décims?

—De moment...

—Y al dir això, l'home 's passava la mà pel front,

com volgut despertar la seva dormida memoria.

—¿Que no'n pren notas vosté de las vendes que fa?

—Algunas, sí...

—Donche examínalas, repàssilas... Potser allí hi trobaràs algún dato.

—Amable y condescendent, el lotero tragé d'un calaix un gran quadern y començà a girar fulls, y á mirar amunt, avall, endavant, endarrera...

«Adelante y luchar valerosamente contra el proyecto impío y afrancesado.»

Aquest últim adjetiu sembla escrit al any 1808.

No obstant y trobar-nos ben apropi del any 8 del sige XX.

Tot lo qual demostra á las claras que 'ls car-denals y els catòlichs espanyols van endarrerits de una centuria.

Una situació extra-nya.

Els republicans semblan decidits á dificultar la aprobació dels pressupostos en el Congrés, mentre el Senat no aprobi el projecte de amnistia, y en l'alta Càmara no deixan passar els conservadors l'amnistia mentre no's converteixin en llei els pressupostos.

Vels'hi aquí un círcul vicios que's va extre-nyent, extreyyent, fins á ofegar la justicia, la rahó y el bon sentit.

L'obra del ministre de las sis erres.

Un gran augment en tots els gastos inútils: en els sous y en les classes passivas, y una rebaixa en els útils, com els de instrucció pùblica.

Y tot això conseguit ab l'agravació de tots els impostos, especialment el de les cédulas y el dret tranzitori sobre 'ls blats y las farinas.

Es á dir: un nou sistema d'explotar á la vaca patient: com menjar se li dona, més llet se li exigeix.

Petita com un cop de puny es la Sala Estela del carrer de Corts. D'onch allá va reunir-se la Joveutut monàrquica pera donar un concert en honor de la reyna. Y ab tot y ser la sala tan repetita, la concurrencia hi estava bal-lera.

A fí de aumentar el calor que produheix el contacte, sabé que'l proxim concert se donarà en un kiosko.

Els papers copats á Monsenyor Montagnini son molt edificants.

S'ha comprobat que'l Papa aconsellava als catòlics rics que juguesin á la baixa á la Bolsa, creyent que s'armaria un desori y la opinió pública francesa retraría la confiança al govern radical. No va recomanar que s'alessein partidas, porque á Fran-sa no n'usaran de aquesta classe de comparsas.

Item més:

S'ha descubert que la Nunciatura de París s' havia convertit en una agència de negocis, ahont se compraven las mitras, ab la mateixa facilitat pero á més bon preu que las ollas á una botiga de terrissaire.

Un fulano, aspirant á tirar benediccions y á donar bofetades á las criatures, va aflixir 50,000 franchs al Nunci Lorenzelli, y aquest no va recordar-se més d'ell. Aná el pretendent á contarho á Roma, s'obri una informació, el Nunci reconegué que havia rebut la cantitat, y li feran donar. «Y saben què'n varen fer en el Vaticà? Restituirlos al pretendent? Cá, això may.

Consideraren que aquells diners eran pecadors y 'ls enviaren á un establiment eclesiàstich de Toscana á fer penitencia.

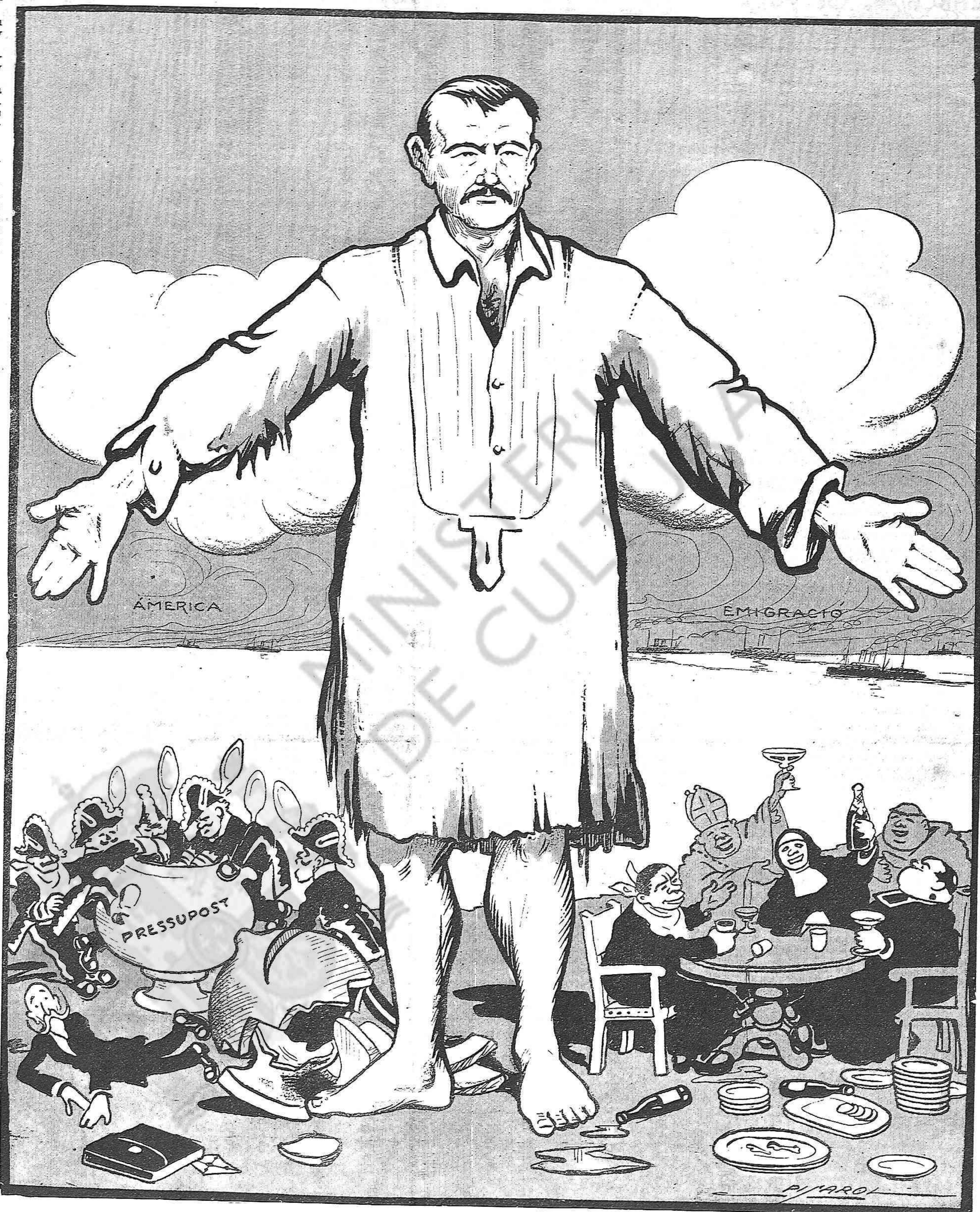
Tot això y alguna cosa més revelan els papers copats á n'en Montagnini.

Y ara, quan parlin del espiritualisme de la Iglesia, caldrá respondre:

—Y tal espiritualisme! Cantin papers y mentin barbas afeytadas!

Un periòdic de Santa Coloma de Farnés conta que una vegada que'l famós D. Ramiro Alonso Pe-

Balans de fí d' any

El poble espanyol.

dierma de Villapadierna visitava un poble de aquell districte, al veure una comissió que l'anà á rebre, digué dirigintse al seu tocayo Roure:

—Con qué, éste es nuestro rebaño?

Més barra no pot donar-se:

—y qué ha de fer el rebaño?

Si 's presenta, que'l derroti,

y tal dia fará un año.

rifa, dat l'aument de preu que sufrirá'l pá. Y el poble que pagui.

Dé gots en gota s'ompla la bota. De céntim en céntim se fan els milions.

S'assegura, no obstant, que algunes participacions de aquest premi son á Madrid.

CORRESPONDENCIA

Caballers: Tupinamba, Dos cops fadrí, Ramiro Espinosa, Eliseo Moreno, y un anti maurista: No va bé.

Caballers: R. A. (a) Pau de las Casas Curtas, Moka Soka y C., y Un Taper de la Bisbal: No va mal.

Caballer: Un sitgetá de Sitges: No es nada lo del ojo...

—J. Moret de Gracia: Potser sí... qué diantre! —Joseph Llonch: Son massa ben fetos aquests versos pera 'l dia d' ignoscents. —Laugnema: Aquests... encare! —Lluís G. Salvador: Rebut y agrabit. —Cascada del Parque: Lo que 'n fa riure més es el seu... dónim. —Manel Nöel: Tot es-tá en el nostre poder, y tantas gracies. —Joan Quintana

(a) Caborias: Altrament, senyor Caborias... ja li pot dcnar memorias. —Albert Viola: Vosté treballji... pero no publiqui encare. —Joan Mora y Giró: Materialmente no tenim temps per complairel... Si no, ab molt gust. —Joan Sagüé: Senyor Sagüé, Senyor Sagüé... No v'prou bé, no va prou bé. —Joan López: Trich, trach-trich-trach... va la balada cap dins del sach. —J. E., M. C., y P. H.: No ns es possible insertar las cartas que 'ns remeten per diferents ràhonés. —R. Torrella: Si 'ns sobrés es-pay... potser tampoch li publiceriam.

AVÍS Dissapte, dia 5 de Janer
NÚMERO EXTRAORDINARI DE
La Campana de Gracia

8 páginas = 10 céntims

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch Lorilleux y C.